

vane. Jej žaloba, tvrdiaca v podstate právo nedopúšťajúce výkon exekúcie, je žalobou podľa § 357 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n., tedy žalobou patriacou nepochybne na porad práva (porov. Sb. n. s. č. 2466, 6073 a 10576).

Otázka, či sú dané podmienky tejto žaloby, patrí na meritum veci a preto bolo rozhodnuté ako je shora uvedené.

Čís. 16262.

S lesným majetkom bývalého kráľovstva uhorského prešly podľa zák. č. 354/1921 Sb. z. a n. na Československý štát aj pohľadávky samostatných lesných správ za odpredané drevo proti obyvateľom maďarským, ktoré boli splatné u týchto lesných správ.

Na tieto pohľadávky nevzťahuje sa ani úmluva z 26. mája 1928 č. 55/1930 Sb. z. a n., ani pozdejšie úmluvy, uzavreté medzi Československou republikou a kráľovstvom Maďarským, a sú splatné v korunách československých podľa kľúča 1 K = 1 Kč.

(Rozh. z 25. júna 1937, Rv III 910/35.)

Verejná obchodná spoločnosť »Móric F. a syn v Budapešti« — ktorej spoločníkmi boli teraz už zomrelý Móric F. a Teodor F. — uzavrela s kráľ. uh. erárom dňa 25. februára 1914 smluvu, podľa ktorej kráľ. uh. erár medzi iným odpredal firme »Móric F. a syn« asi 17.000 m³ užitkového dreva z obvodu lesnej správy v L. (teraz na Slovensku), ktoré sa malo vyrúbať v obvode tejto lesnej správy v rokoch 1913—1915. Drevo malo byť odovzdané kupiteľovi a prevzaté na skladišti l-skej píly na brehu Váhu v L. alebo na železničnej stanici v L. Kúpna cena bola splatná u pokladnice kráľ. uh. hlavného lesného úradu v H. (teraz na Slovensku), alebo v prípade zrušenia tejto pokladnice u inej pokladnice, ktorú kráľ. uh. erár svojho času určí. Na zaokrytie kúpnej ceny musel kupiteľ složiť toľko cenných papierov, aby ich hodnota prevyšovala hodnotu dreva aspoň o 10%. Tieto cenné papiery — ako aj kauciu v hotovosti — bol kupiteľ povinný složiť ako ručný záloh do depozitu u pokladnice uh. kráľ. hlavného lesného úradu v H. V prípade nevymenenia cenných papierov kupiteľom do 6 mesiacov bol kráľ. uh. erár oprávnený cenné papiere na zbytok kúpnej ceny speňažiť. Kúpnu smluvu podpísali: za firmu »Móric F. a syn«: Móric F. (tiež vo vlastnej osobe), spoločník firmy: Teodor F. a Augusta F. rod. L., manželka Mórice F., ktorá prevzala solidárne zaručenie spolu s Móricem F. Smluva bola na základe poverenia kráľ. uh. ministra orby schválená prednostom kráľ. uh. vrchného lesného úradu v H. Firma »Móric F. a syn« složila u pokladnice kráľ. uh. vrchného lesného úradu v H. a u berného úradu v M. (teraz na Slovensku) cenné papiere (válečné pôžičky, 4% uh. kor. renty a záložné listy budapeštianskej sporiteľne) a odobrala drevo ešte pred 28. októbrom 1918.

Dňa 31. júla 1915 došlo medzi kráľ. uh. erárom, zastúpeným uh. kráľ. hlavným lesným úradom v H., a firmou »Móric F. a syn« k pokonaniu, podľa ktorého mala firma »Móric F. a syn« pohľadávku, vyplývajúcu z vyúčtovania uh. kráľ. hlavného lesného úradu v H., vyplatiť v 10 rovných polročných splátkach, takže celá pohľadávka mala byť úplne vyrovnaná do 1. júla 1921. V osvedčení z 28. júna 1915 svolil Móric F. k tomu, aby cieľom zabezpečenia pohľadávky uh. kráľ. eráru a cieľom zabezpečenia prípadných budúcich pohľadávok bolo vloženie záložné právo po výšku 185.000 rak. uh. korún na jeho nehnuteľnosti v M. (teraz na Slovensku).

Spoločník firmy »Móric F. a syn« Móric F. zomrel dňa 14. septembra 1917. Podľa vyhlášky, uverejnenej v »Központi értesítő« v Budapešti z 11. decembra 1924 bol Móric F. z obchodného registra vymazaný a firma bez zmeny textu prepísaná na Teodora F. ako jediného majiteľa firmy. Podľa vyhlášky v »Központi értesítő« z 5. februára 1925 prešla firma na Arnošta F.

Pohľadávka uh. kráľ. eráru proti firme »Móric F. a syn« nebola dňa 28. októbra 1918 ešte úplne vyplatená. Čsl. riaditeľstvo štátnych lesov a statkov v H. prihlásilo v roku 1920 u Československého zúčtovacieho ústavu úhrnnú starokorunovú pohľadávku K 534.657.77 z titulu kúpnej ceny za stavebné drevo atď., dodaného firme »Móric F. a syn«, Československý zúčtovací ústav však túto pohľadávku vylúčil rozhodnutím z 22. júla 1930 z clearingu československo-maďarského, z dôvodu, že veriteľom je československý štátny podnik (čl. 7 bod a) úmluvy medzi republikou Československou a kráľovstvom Maďarským, č. 55/1930 Sb. z. a n.).

Československý štát podal dňa 16. novembra 1931 žalobu na 1. Teodora F., 2. Arnošta F., 2. Augustu F. rod. L., 4. Dr. Rudolfa F., 5. Aranku M. a 6. Helenu K., ktorou sa domáhal zaplatenia 522.645 Kč 15 hal. titulom nedoplatku kúpnej ceny dreva s úrokmi, a to:

Proti 1. a 3. žalovaným ako smluvným stranám, proti 2. žalovanému ako prejímateľovi obchodu na základe zák. čl. LVII:1908 (títo žalovaní ručia solidárne a neobmedzene), proti 4.—6. žalovaným ako dedičom zomr. Mórice F., ktorí ručia po výšku zdedenej pozostalosti. Mimo to domáhal sa žalujúci Československý štát hypotekárnou žalobou proti všetkým žalovaným, aby boli rozsudkom zaviazaní trpeť, aby sa žalujúca strana uspokojila čo do svojej pohľadávky až do výšky 185.000 Kč exekučným predajom nehnuteľností zomr. Mórice F. v M.

Arnošt F. (2. žalovaný) sa k pojednávaniu nedostavil, ani sa nebfánil. Ostatní žalovaní bránili sa v podstate tým, že

1. žalobná pohľadávka podliehala súpisu podľa § 1, odst. 5 vlád. nar. č. 224/1924 Sb. z. a n. a preto podľa § 10 cit. vlád. nar. nemôže byť po dobu platnosti tohoto vlád. nar. súdne vymáhaná,

2. že žalobná pohľadávka je v smysle odd. II. čl. 7 bodu a) úmluvy medzi republikou Československou a kráľovstvom Maďarským o úprave dlžôb a pohľadávok v starých korunách rakúsko-uhorských (č. 55/1930

Sb. z. a n.) vyňatá z clearingu československo-maďarského ako aj z účinnosti súkromného práva československého a v dôsledku toho až do dohody, ktorá sa má uskutočniť v budúcnosti medzi republikou Československou a kráľovstvom Maďarským a na ktorú poukazuje bod 3. záverečného zápisu úmluvy č. 55/1930 Sb. z. a n., niet normy, podľa ktorej sa tento spor dá riešiť, a preto pohľadávka nie je žalovateľná,

3. namietali nedostatok aktívnej legitimácie žalujúcej strany tvrdiac, že žalobná pohľadávka podľa čl. 191 trianonskej mierovej zmluvy (č. 102/1922 Sb. z. a n.) vôbec neprešla na Československý štát, ale prešli naň len veci hnutel'né a nehnuteľné, ležiace na nadobudnutom území, žalobná pohľadávka bola však súkromnoprávnou pohľadávkou uh. kráľ. eráru, ktorá — podľa obšírneho dôvodu žalovaných — nebola spojená s územím, pripadlým republike Československej, —

4. namietali premlčanie žalobného nároku, lebo v čase podania žaloby už uplynula 5 ročná premlčacia lehota, stanovená v § 121 obch. zák. proti jednotlivým členom verejnej obchodnej spoločnosti a toto premlčanie vzťahuje sa aj na dedičov po zomr. Móricovi F., —

5. tvrdili, že žalobná pohľadávka stala sa bezpredmetnou, resp. bola usporiadaná na základe dohôd, sjednaných s Maďarskom v Paříži dňa 28. apríla 1930 o záväzkoch, vyplývajúcich z Trianonskej zmluvy (č. 81/1931 Sb. z. a n.), —

6. tvrdili, že Československý štát nemôže požadovať zaplatenie pohľadávku v čl. korunách, lebo nastal prípad hospodárskeho znemožnenia, smluvné strany nemohly predvídať hospodárske zmeny, najmä valutovú rozlukku a z tejto zmeny by vznikla žalovaným nepomerná škoda a žalujúcej strane nepomerný zisk; okrem toho otázka meny vôbec ešte nebola usporiadaná a preto je žaloba predčasná, —

7. namietali, že pohľadávka uh. kráľ. eráru bola úplne krytá cennými papiermi a žalujúca strana, resp. jej právna predchodkyňa boli podľa obch. zák. ako aj podľa zmluvy povinné uspokojiť sa predajom týchto cenných papierov; keď tak neučinily, nekonaly s opatrnosťou riadneho obchodníka, nakoľko cenné papiere v dôsledku ich nezameňovania za nové štátne papiere úplne stratili svoju hodnotu, —

8. vo veci samej zapreli výšku požadovanej istiny a jej úrokov, udávajúc, že úroky sú premlčané.

S ú d I. s t o l i c e — zaoberajúc sa predovšetkým námietkou žalovaných vyššie pod 1. uvedenou, ktorú uznal za neopodstatnenú — žalobu proti všetkým žalovaným zamietol v podstate z toho dôvodu, že od 11. decembra 1924 resp. 5. februára 1925, keď zánik členstva zomr. Mórice F. resp. Teodora F. bol uverejnený v »Kozponti értesítő«, do podania žaloby uplynulo viac než 5 rokov a preto je žaloba podľa § 121 v spojitosti s posl. odst. § 123 obch. zák. proti členovi firmy: Teodorovi F. a proti dedičom zomr. Mórice F. — a v dôsledku subsidiárnosti ručiteľského záväzku Augusty F., rod. L. aj proti tejto — premlčaná a tým stala sa aj hypotekárna žaloba proti 1. a 3.—6. žalovaným bezzákladnou. Dotyčne nebrániaceho sa žalovaného Arnošta F., ktorý je žalovaný aj z toho ďalšieho dôvodu, že prevzal obchod firmy »Móric F.

a syn« a preto ručí za zaviazanosť tejto firmy podľa zák. čl. LVII: 1908, skúmal súd I. stolice v smysle § 443 Osp. aj dotyčne tohoto žalovaného, či žalobný nárok podľa žalobného prednesu obstojí, a zamietol žalobu z toho dôvodu, že žalobná pohľadávka v smysle čl. 191 Trianonskej mierovej zmluvy neprešla na Československý štát, v dôsledku čoho žalujúca strana nie je aktívne legitimovaná.

O d v o l a c í s ú d dotyčne 1. a 3.—6. žalovaných vyniesol oddelený konečný rozsudok a potvrdil rozsudok súdu I. stolice. Z d ô v o d o v: Odvolací súd nespoznal žiadnej sporuprekážajúcej okolnosti, ktorej by bolo treba dbať z úradnej povinnosti, lebo, ako nižšie bude uvedené, zaujal stanovisko, že žalujúci štát stal sa vlastníkom spornej pohľadávky a že pohľadávka tá ani súpisu podľa vlád. nar. č. 224/1924 Sb. z. a n., ani clearing u podľa úmluvy čí. 55/1930 Sb. z. a n. nepodlieha. Dovoľávanie sa bodu 3. záverečného zápisu úmluvy čí. 55/1930 Sb. z. a n. neuznal za prilihavé, lebo v tomto zápise bolo so strany Československej republiky jednostranne prejavené, že tým, že sa úmluva č. 55/1930 Sb. z. a n. nevzťahuje na dlhy a pohľadávky smluvných štátov a štátnych podnikov (oddiel II, čl. 7 bod a) cit. úmluvy), republika Československá neodopiera ochotu jednať v budúcnosti o úprave týchto dlhov a pohľadávok. Tento prejav, kým sa ujednanie nestalo, neprekáža žalujúcemu Československému štátu, aby pohľadávku uplatňoval podľa noriem v tuzemsku platných.

Pokiaľ súd I. stolice neuznal aktívnu legitimáciu žalujúcej strany, odvolací súd toto rozhodnutie pokladal za mylné; uviedol, že zo zisteného skutkového stavu plynie, že firma »Móric F. a syn« nie len musela složiť, ale aj skutočne složila cenné papiere do pokladnice býv. uh. kráľ. hlavného lesného úradu v H. a spoločník firmy: zomr. Móric F. povolil aj kaučnú hypotéku na svojich nehnuteľnostiach v obci M.; tým bolo určené, že pohľadávka má byť zaplatená v H., prípadne v M.; keďže nie je sporné, že tak obec H., ako aj obec M. ležia na území Československej republiky, získala Československá republika podľa ustanovenia čl. 191 Trianonskej mierovej zmluvy (č. 102/1922 a zák. č. 354/1921 Sb. z. a n.) spornú pohľadávku, lebo táto jestvovala na získanom území. Po zistení aktívnej legitimácie žalujúcej strany zaoberal sa odvolací súd námietkou premlčania žalobného nároku podľa § 121 obch. zák. a v tomto smere dotyčne 1. a 3.—6. žalovaných osvojil si odvolací súd stanovisko súdu I. stolice, že premlčanie to nastalo a poukázal na správne dôvody rozsudku súdu I. stolice. Dotyčne 2. žalovaného ako majiteľa firmy vyriekol odvolací súd, že zamietavý dôvod premlčania neobstojí a dotyčne tohoto žalovaného treba previesť ďalšie zistenie sporných skutkových okolností, a preto v smysle § 367, odst. 2, Osp. vyniesol oddelený konečný rozsudok.

K dovolaniu žalujúcej strany pripojili sa 1., 3. a 4. žalovaní, napadli tú časť dôvodov rozsudku odvolacieho súdu, v ktorej odvolací súd vyslovil: 1. že žalobná pohľadávka prešla podľa zák. č. 354/1924 Sb. z. a n. na žalujúcu stranu a 2. že ustanovenia úmluvy č. 55/1930 Sb. z. a n. neprekážajú tomu, aby žalujúca strana mohla pohľadávku

uplatňovať podľa noriem, platných v Československej republike, a napadli rozsudok odvolacieho súdu najmä z toho dôvodu, že odvolací súd nezaoberal sa s námietkou, že žalobná pohľadávka stala sa bezpredmetnou resp. bola usporiadaná v dohodách, podpísaných dňa 28. apríla 1930 v Paríži (č. 81/1931 Sb. z. a n.).

Na j v y š š í s ú d pripojovaciú žiadosť 1., 3. a 4. žalovaných odmietol, na dovolaciú žiadosť žalujúcej strany rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a tomuto súdu uložil, aby vo veci ďalej pokračoval a znova rozhodol.

D ô v o d y:

K p r i p o j o v a c e j ž i a d o s t i 1., 3. a 4. ž a l o v a n ý c h:

U pohľadávok, ktoré prešly v smysle zákona zo dňa 12. augusta 1921, č. 354 Sb. z. a n. na republiku Československú, treba rozoznávať medzi pohľadávkami bývalého Uhorského štátu a medzi pohľadávkami jeho štátnych podnikov.

Keď prevádzal štát nejaký podnik, na pr. poľné — alebo lesné hospodárstvo, tabakovú továrňu atď., podniky tie majú sa pokladať za samostatné hospodárske jednotky (ako na pr. filiálky nejakého podniku). Pohľadávky takej hospodárskej jednotky sú súčiastkou ich majetku a preto — podľa všeobecných právnych zásad, keď nie je iné vyhradené — sledujú osud týchto hospodárskych jednotiek. Keď tedy taká hospodárska jednotka prejde na iný právny podmet — bez vymienenia opaku — prejde na tento právny podmet aj všetko imanie, patriace tejto hospodárskej jednotke, teda aj jej pohľadávky, a to bez ohľadu na okolnosť, kde sa nachádzajú v čase prechodu práv.

Lesné hospodárstvo bývalého Uhorského štátu, spravované uhorským kráľovským hlavným lesným úradom v H., — ako to vysvitá z príloh žalobného spisu — bolo samostatným podnikom bývalého Uhorského štátu. Malo samostatnú pokladnicu, kde sa mali konať platobné povinnosti, zo smluvy vyplývajúce, a mala sa složiť kaucia; spomenutý hlavný lesný úrad uzavieral aj pokonávky s druhou smluvnou stranou, hoci s výhradou schválenia ministerstva zemedelstva.

Keď tedy tento samostatný lesno-hospodársky podnik prešiel podľa zákona z 12. augusta 1921, č. 354 Sb. z. a n. do vlastníctva Československej republiky, prešly na ňu aj pohľadávky tohoto podniku, a to bez ohľadu na to, kde sa nachádzaly v dobe prechodu, t. j. dňa 28. októbra 1919.

Je tedy správny názor odvolacieho súdu, že sporná pohľadávka prešla na Československú republiku a že tak Československý erár je aktívne legitimovaný uplatňovať spornú pohľadávkou.

Bezzákladne sťažujú si 1., 3. a 4. žalovaní, že odvolací súd vyriekol protizákonne, že ustanovenia medzinárodnej úmluvy č. 55/1930 Sb. z. a n. neprekážajú uplatneniu spornej pohľadávky.

Je síce správne stanovisko týchto žalovaných, že táto úmluva, uskutočnená medzi republikou Československou a kráľovstvom Maďarským o úprave dlhov a pohľadávok v starých korunách rakúsko-uhorských, podľa článku 7 lit. a) nevzťahuje sa na dlhy a pohľadávky smluvných štátov a štátnych podnikov, a tak nemôže sa vzťahovať na spornú pohľadávku ani ustanovenie 2. odstavca článku I. tejto úmluvy, podľa ktorého o všetkých ostatných dlhoch a pohľadávkach, uvedených v článku 231 lit. d) posledný odstavec a v článku 254 Trianonskej mierovej smluvy, ktoré nie sú upravené ustanoveniami oddielu V. a ani nie sú zahrnuté do výnimiek čl. 7 tejto úmluvy, platia predpisy súkromného práva onoho z oboch štátov, súkromného práva, ktorého bude treba použiť podľa všeobecných zásad, a že týmto ustanovením treba pokladať otázku meny a prepočítacej sadzby za upravenú podľa čl. 231 bodu d) posl. odst. Trianonskej mierovej smluvy. Z toho, že citované ustanovenia sa nevzťahujú na dlhy a pohľadávky štátu a štátnych podnikov, však neplynie, že Československý štát by nemohol uplatniť pohľadávky naň prešlé, a to tým menej, lebo pohľadávky prešly na Československý štát v smysle zákona č. 354/1921 Sb. z. a n. a podľa tohto zákona uplatnenie týchto pohľadávok nie je závislé ani od novej medzinárodnej úmluvy ani od pozdejšieho určenia meny a prepočítacej sadzby.

Stanovisko 1., 3. a 4. žalovaných, že spornú pohľadávku nemožno uplatniť do vzniku novej dohody medzi republikou Československou a kráľovstvom Maďarským podľa 3. bodu záverečného zápisu k úmluve č. 55/1930 Sb. z. a n., nemožno srovať s obsahom dosiaľ nezrušeného zákona č. 354/1921 Sb. z. a n.

Odvolačím súd neporušil tedy zákon, keď nepokladal za prekážku riešenia tohoto sporu ustanovenia úmluvy č. 55/1930 Sb. z. a n. Aké opatrenia učinila maďarská kráľovská vláda dotyčne súdneho pokračovania proti republike Československej, keď predmetom pokračovania je pohľadávka alebo dlh štátu alebo štátneho podniku (§ 4 nariadenia maď. kráľ. ministerstva zo dňa 23. mája 1930 č. 2350/1930 M. E.), tu nemôže prísť v úvahu.

Pri takých okolnostiach a vzhľadom na to, že niet medzinárodnej úmluvy, ktorá by určovala nejaký prepočítací kľúč dotyčne pohľadávok, ktoré pripadly v smysle článku 191 Trianonskej smluvy a zákona č. 354/1921 Sb. z. a n. Československej republike, je samozrejme, že prepočítanie týchto pohľadávok má sa stať v smysle § 6 zákona z 10. apríla 1919, č. 187 Sb. z. a n. v pomere 1 Kč k 1 korune, lebo platenie má sa stať v H. na Slovensku, tedy na území republiky Československej. Nemôže byť sporné, že pohľadávky, ktoré v smysle zákona č. 354/1921 Sb. z. a n. prešly na Československú republiku, majú sa prepočítať v tomto pomere proti tuzemcom, a cudzozemci nemôžu žiadať výhodnejšie prepočítanie, keď niet medzinárodnej úmluvy a zákona, ktoré by im toto zaistily.

Nemožno súhlasiť s právnym stanoviskom 1., 3. a 4. žalovaných, že sporná pohľadávka zanikla preto, lebo erár mal právo predať cenné papiere, složené ako kauciu, a z ich kúpnej ceny sa uspokojiť, ako aj

v dôsledku ustanovenia dohody, podpísanej v Haagu dňa 20. januára 1930 a jej príloh, resp. v dôsledku dohôd, uzavrených v Paríži dňa 28. apríla 1930 o záväzkoch, vyplývajúcich zo smluvy Trianonskej (č. 81/1931 Sb. z. a n.).

Žalobník mal síce právo, nebol však povinný zpeňažiť cenné papiere, uložené ako kauciu, a tým, že tohoto práva nepoužil, neporušil pečlivosť riadneho obchodníka, ako to 1., 3. a 4. žalovaní tvrdia. Z ustanovení smluvy, pripojenej pod A), citovaných týmito žalovanými v dovoľacej odpovedi, ale ani z iných ustanovení tejto smluvy nemožno zistiť to, čo títo žalovaní tvrdia, že erár ako držiteľ zálohu mal so strany firmy »Móric F. a syn« neobmedzené poverenie na odpredaj dotyčných cenných papierov.

Čo sa týka spomenutých medzinárodných dohôd, treba poznamenať, že tieto usporiadaly zaviazanosti Maďarska a nie zaviazanosti tých osôb, ktoré boli dlžné bývalému kráľovstvu Uhorskému a jeho štátnym podnikom.

Z týchto dohôd mohla by mať tu význam jedine dohoda I. »o ujednaniach medzi Maďarskom a veriteľskými mocnosťami« a aj z tejto dohody len článok 9., lebo iba tento článok má ustanovenia dotyčne imania maďarských príslušníkov. Tento článok vzťahuje sa na likvidovanie imania maďarských príslušníkov, nemožno preto z tohoto článku uzatvárať na to, že zanikly pohľadávky, ktoré v smysle článku 191 Trianonskej smluvy prešli na štáty nástupnícke, keďže tieto pohľadávky môžu trvať nielen proti maďarským príslušníkom, ale aj proti príslušníkom iného štátu.

II., III. a IV. dohoda v tejto otázke vôbec nemôže prísť do ohľadu.

Na tom, čo je upravené v týchto dohodách, nič nemení, že podľa 2. odstavca úvodu k týmto dohodám, účelom pojednávania, predchádzajúcich pred spomenutými dohodami, bolo, »aby upravily úplne a definitívne otázku finančných záväzkov, pripadajúcich Maďarsku na základe Trianonskej smluvy, prímeria z 3. novembra 1918 a všetkých úmluv ich doplňujúcich, a zaistily úpravu rozporov povahy finančnej, ktoré vznikly medzi Maďarskom alebo maďarskými príslušníkmi so strany jednej a niektorými mocnosťami alebo ich príslušníkmi so strany druhej«. Avšak ani z tejto 1., 2. a 3. žalovanými citovanej vety neplynie, že spomenuté dohody chcely upraviť aj pohľadávky, prešlé na nástupnícke štáty podľa článku 191 Trianonskej smluvy.

Pripojovacia žiadosť 1., 3. a 4. žalovaných je tedy vo veci bezzákladná, formálne však neprípustná, lebo proti dôvodom rozsudku je možný opravný prostriedok len, keď majú ráz rozhodnutia, a preto ju bolo treba odmietnuť.

K dovoľacej žiadosti žalobníka:

Žalobník sťažuje si právom preto, že odvolací súd pokladal pohľadávku za premlčanú, lebo odvolací súd svojim stanoviskom v tejto otázke porušil materialne právo, najmä zákon z 18. decembra 1926, č. 256 Sb. z. a n. Podľa nenamietaného opisu smluvy, pripojeného pod A), nielen firma »Móric F. a syn« podpísala spornú smluvu, ale podpísali ju tak

Móric F. ako aj Teodor F. rovnako ako Augusta F. rod. L. aj vo vlastnom mene a v svojej osobe. V tomto smere vylučuje každú pochybnosť verejnonotárska overovacia klauzula na smluve, v ktorej je to výslovne uvedené. Zaviazanosti, ktoré Móric F. a Teodor F. prevzali podpísaním smluvy v svojej osobe, podliehajú premlčaniu podľa všeobecného súkromného práva, teda premlčujú sa za 32 rokov odo dňa splatnosti. Zákon neustanovuje na pohľadávky, vzniklé z kúpopredajnej a prenájmovej smluvy inú premlčeciu lehotu, a podľa práva, ktoré platilo v bývalom Uhorsku v čase pripadnutia spornej pohľadávky v prospech Československého štátu a platí aj teraz na Slovensku, všeobecná premlčacia lehota činí 32 rokov. Táto lehota ešte nevypršala odo dňa splatnosti spornej pohľadávky do dňa podania žalobného spisu, preto už aj vzhľadom na osobnú zaviazanosť Mórica F. a Teodora F. nemôže byť reči o tom, že sporná pohľadávka sa premlčala, a že v dôsledku toho dlh priamych dlžníkov zanikol.

Keď však zaviazanosť priamych dlžníkov nezanikla, nemôže byť reči o tom, že zanikla zaviazanosť ručiteľky, 3. žalovanej Augusty F. rod. L.

Nebolo tedy možno žalobu zamietnuť z toho dôvodu, že sporná pohľadávka zanikla v dôsledku premlčania, a podľa dát sporu doteraz po práve uvažovaných, niet žiadnej okolnosti, ktorá by prekážala v uplatnení a prisúdení spornej pohľadávky. Preto bolo treba dovolacej žiadosti žalobníka vyhoveť.

Žalovaní namietali aj číselnosť uplatnenej pohľadávky, nižšie súdy však v dôsledku svojho opačného stanoviska nezistily skutkový stav ani v tomto smere a nezistily ani to, či je zaistená sporná pohľadávka hypotekárnym záložným právom po výšku 185.000 Kč, a či je hypoteka vlastníctvom žalovaných. Preto bolo treba rozsudok odvolacieho súdu rozviazať a tomuto súdu uložiť, aby vo veci ďalej pokračoval, skutkový stav náležite zistil a potom znova rozhodol tak vo veci samej, ako aj v otázke znášania všetkých útrat.

Čís. 16263.

I. Druhý odstavec § 11 vl. nar. č. 576/1920 Sb. z. a n. o mene na Podk. Rusi bol zmenený, pokiaľ ide o vklady maďarské, článkom 1. úmluvy medzi Československou republikou a kráľovstvom Maďarským č. 55/1930 Sb. z. a n., a to tak, že peňažité vklady z doby pred 26. februárom 1919 sa vyrovnaly clearingom podľa oddielu V. úmluvy, vklady pochádzajúce z doby od 26. februára 1919 do 23. októbra 1920 sa majú vyplatiť v korunách československých podľa kľúča, stanoveného v § 9 cit. vl. nar.

II. Prepočítaniu a výplate vkladov pochádzajúcich z doby pred 23. októbrom 1920 podľa § 9 č. 1 vl. nar. č. 576/1920 Sb. z. a n. v pomere 1 K = 1 Kč neprekáža, že časť vkladu pochádzajúca z doby pred 26. februárom 1919 bola vyrovnaná clearingom podľa oddielu V. úmluvy č. 55/1930 Sb. z. a n. a že v dôsledku toho musela byť na neskoršie vklady vydaná nová vkladná knižka.